

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXVII. De Chosrois expeditione adversus Edessam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

τωεργόμοιοι, τεθέαυτο τὸ χῶμα πλησίον ὠ-
 πωε ὄρος βαδίζον ἐγγίζον τῆ πόλει, ἐπιδοξίας τε
 εἰσάδον πολεμίας περὶ τὴ πόλεως ἐπιθέσασθαι,
 ἅμα ἐωμχανῶν, ἀντικρὺ δὲ χῶμασι, ὅπως
 ἀγέσας πρὸς ῥωμαίων κέκλην, διώρυγα ὑπο-
 γῆν κατεργάσασθαι, ἐνθεν τε πύρε ἀνεῖναι, ὡς αὐ-
 τῆ φλογίτα ξύλα φθειρόμενα τὸν χῶν ἐς
 γῆν κατὰ γοί, καὶ τὸ μὴν ἔρπον ἐπεβίβησεν. ἔ-
 ραν δὲ προσάψαντες, ἔσκοπε δὴ μαρτυροῦν, ἐκ
 ἐχθρῶν δὲ πυρὸς διέξοδον, ὅθεν ἀέρος ἐπιλαμ-
 βανόμενον δὴναίον τὸν ὑλὴν ἀειδράξασθαι. ὡς
 δὲ ἄνεσ πασαν ἀμχανιάν ἤλθον, φέρεσι τὴν
 θεοδουλίον εἰκόνα, ἢ ἀνθρώπων μὴν χεῖρες ὁδο-
 ἐργάσαντο ἀγέσας, ἢ χεῖρες ὁ θεὸς ἐπὶ αὐτὸν
 ἠδὲν ἐπόθη, πέπομφε ταύτην τοῖνυν τὴν πα-
 τριάν εἰκόνα καὶ τὴν ἐργασμένην (φίσην ἔσα-
 γαγόντες διώρυγα, ὑδαλί τε ἐπικλύσαντες, ἀπὸ
 ὑπὲρ καὶ τὴν πυρᾶς κλίων ξύλων ἀφείσαν, καὶ παρ-
 αλίκα τὴν θεῖας δυνάμεως τῆ πίση τῆ δὲ δρα-
 κίτων ἐπιφοίτησάσης, ὅπως ἢ ἐκείνοις πρῶτον
 ἀδύνατον, ἔξηνύετο, ὡς αὐλίκα γὰρ ἐσεδέξαντο
 τὴν φλόγα τὰ ξύλα, καὶ λόγος θάπηον ἀπαν-
 δρακωθήηα τοῖς ὑπερέροις μελεδίδοσαν, ἀ-
 παύα δὲ πυρὸς ἀμφωμομένη. ὡς δὲ τὸν κα-
 πνὸν ἀναθρόσκοντα τεθέαυτο οἱ τῆ πολιορκία
 περὶ ῥομοι, σοφίζον) τὰ δὲ λαγυῖδας μι-
 κροῦς αἰαγόντες, ἐμφορησάντες τε θεῖα ἅμα καὶ
 εὐπίε καὶ τῆ ἄλλων ἐκαστὰ φλέγων ὑλῶν, καὶ
 τὴν καλεμένης ἀγέσας ἀπεσφειδόντων, αἰπὺς
 καπνὸν ἀνείσαι τὴν πυρὸς τῆ εὐμῆ τὴ βολῆς ἀ-
 ναφθείη, τὸν ἐκ δὲ χῶμασι ἀναδιδόμε-
 νον καπνὸν λαθάνειν παρεσκεύαζον, ὡς πάν-
 τας ὑποπάζειν τὰς ὁδοὺς ἰδόντας, ἐκ τῆ λα-
 γυῖδων μάλλον καὶ ἐχέτερωθεν τὸν καπνὸν
 καθεσάναι τῆ δὲ ἐν ἀπ' ἐκείνης ἡμέρας, ὠφ-
 θησαν αἰγλωσίδες δὲ πυρὸς ἐκ τῆ γῆς ἀναδι-
 δόμενα, καὶ τότε συνήκαν οἱ ἐκ τῶ χῶμασι τῆ
 περὶ τὸν μαχόμενοι, ὅποιο κακῶν καθεσθήκα-
 σιν, ὅτι χασρῆς ὡσπερ ἡθεῖα δυνάμει ἀνιφε-
 ρόμενος, τὰς τῶν ὑδάτων ὁλοκῆς οἱ ὡσπερ τὴ πό-
 λεως ἐτυχον ὄντες, καὶ τὴν πυρᾶς ἀφεί, σέθεν ὑδρὸν
 ταύτην ἐπεισάει. ἢ δὲ μάλλον ὡς ἔλαιον ἢ θεῖον,
 ἢ τὴ τῶν δὲ ἀπὸ τῶν εἰωθῶτων, ἢ ὡδὸς δεξαμένη,
 ἐπὶ μείζον ἢ ῥητὴ μέχει ἀπὸ τῶν κατὰ ἡγάγην
 χῶμα, καὶ τέλειον τὴν ἀγέσαν ἀπέβρωσε.
 τότε δὲ ἐν ὁ χασρῆς ἀπάσας ταῖς ἐλπίσιν ἀ-
 περηκῶς, καὶ δια τῶν ἔργων ἐγνωκῶς, ὡς πολ-

A vidissent aggerem montis instar proce-
 dentem ad urbem appropinquare, rem-
 que eod adductam esse ut hostes pedibus
 in urbem ingressuri crederentur; pri-
 mo mane, ex adverso aggeris, quem
 Romani aggestam vocant, cuniculos
 agere instituerunt, atq; inde ignem im-
 mittere, quod lignis incensis agger in
 terram rueret. Et opus quidem ipsum
 absolutum est. Sed cum rogam accen-
 dissent, res eis non successit ex voto,
 propterea quod ignis viam non habe-
 bat, qua posset admisso aere congeriem
 lignorum apprehendere. Itaq; ad in-
 opiam consilii jam redacti, afferunt di-
 vinitus fabricatam imaginem, quam
 non hominum manus effinxerant, sed
 Christus Deus ad Agbarum miserat,
 qui ipsum videre magnopere cupiebat.
 Hanc cum in fossam quam effoderant
 importassent, aqua asperferunt: & ex
 eadem aqua in rogam ac ligna guttas
 aliquot iniecerunt. Statimq; divina po-
 tentia fidei illorum opitulante, quod
 prius fieri nullo modo poterat, ad ex-
 itum perductum est. Nam continuo li-
 gna flammam concepere, & dicto ci-
 tius in carbones redacta, eam ad supe-
 riora ligna transmissere, igne universa
 undiq; depascente. Obfessi vero, post-
 quam fumum in sublime erumpentem
 viderunt, istud commenti sunt. Par-
 vas quasdam lagenas sulphure ac stu-
 pa, aliaq; materia ad ignem concipien-
 dum aptissima repletas, in aggerem ho-
 stium miserunt. Quæ cum fumum e-
 mittere cœpissent, igne scilicet ipsa ja-
 ctionis vi accenso, id perficiebant, ut
 fumum ex aggere erumpere ignora-
 rent. Omnes enim qui ejus rei ignari e-
 rant, non aliunde quam ex lagenis illis
 fumum prodire suspicabantur. Tertio
 demum post die, flammæ ignis ex ter-
 ra prodeuntes apparuere. Tunc vero
 Persæ qui ex aggere pugnabant, senserunt
 quo in discrimine positi essent.
 At Chosroes, quasi divinæ potentia
 se se opponens, aquæ ductus omnes
 qui extra civitatem erant, in rogam
 derivans, eum restinguere conatus est.
 Sed rogam aquam vice olei, aut sulphu-
 ris, aut alterius materia quæ flammam
 alere solet admittens, magis magisque
 incendebatur, quoadusque aggerem
 universum perfundedit, & in favillas ac
 cineres redegit. Tunc igitur Chosroes
 animum penitus despondens, & ex-
 perimento ipso intelligens magnum se

dedecus retulisse, qui sperasset se Deo quem nos colimus superiorem futurum, cum ignominia in regionem suam reversus est.

CAP. XXVIII.

De miraculo quod factum est Sergiopolit.

REFERAM nunc id quod ab eodem Chosroë alibi gestum est circa urbem Sergiopolim. Est enim eximium, dignumque profus quod semperiterne hominum memoria commendetur. Quippe Chosroës ad hanc quoque urbem accessit, expugnare eam cupiens. Cum igitur incusso ariete muros quater jam cepisset, oppidani cum eo colloquium inierunt, servanda urbis causa. Tandemque inter eos convenit, ut sacra Ecclesie vasa pro redemptione urbis darentur: in quibus erat crux, quam Justinianus ac Theodora eò miserant, his ad Chosroë perlatis, sciscitatur Chosroës ex sacerdote & ex Persis, qui unà cum illo ad eam rem missi fuerant, nihilne amplius superesset. Tum quidam ex iis qui mentiri consueverant, respondit, alios praterea Thesauros esse, ab oppidanis qui pauci admodum erant, occultatos. Porro ex sacris Theauris qui comportabantur, aureum quidem vel argenteum vas nullum relictum fuerat, sed alterius præstantioris materiae, ac Deo profus dicata: sanctissima scilicet reliquia invicti Martyris Sergii, in oblonga quadam arca argento cooperta recondita. His inductus Chosroës, cum universum exercitum urbi admovisset, repente per omnem ambitum murorum innumerabilis visa est militum multitudo, cum clypeis urbem defendentium. Quo conspecto, hi qui à Chosroë missi fuerant, reversi sunt, & numerum & armaturæ genus non sine admiratione referentes. Chosroës verò, postquam iterum sciscitatus paucos admodum in urbe remansisse didicit, eosque aut senes aut parvulos, robustis videlicet omnibus è medio sublatis: hujus miraculi auctorem esse Martyrem intellexit. Atque ob id metu percussus, admiratusque Christianorum fidem, in regnum suum reversus est. Ajunt etiam illum sub exitum vitæ, sacro regenerationis lavacro initiatum fuisse.

Ἀλλὴν ὄφλην αἰχμῶν, ὑποποήσας τὸ πᾶν ἡμῶν πρὸς ἐδομένους θεοῦ ἀεισέσας, ὅτι τὰ ἄλλα τὰ ἀποπόρθεσιν ἐποιεῖτο ἀλλὰ τὰ

Κεφ. κη'.

Παίτη γιγνόμενα ἐν σερῶν πάλιν θαύματα.

ΑΕΛΕΞΕΙΣΤΑΙ ὁ καὶ ὁ κτ' τῶν σεργίω πολιτῶν ἀλλοθε ὑποχόρθε γέγονεν, ἐπεὶ τὸ ἀξιόλογόν ἐστι, καὶ πρὸς ὄντως μνήμη ἐστὶν αἰὶ διασωζομένη. ἐπέση καὶ ταύτη ὁ χόρθεος, ἐκπολιορκεῖν αὐτῶν ἐπιγούρθεος. ὡς δ' ἐν τῶν ταχῶν ἀπεπειράτ, τὰ ἀεισέσας τῆς πόλεως πρὸς ἐκείραν ἐλατῆς καὶ συμβαίνεσιν ὡς τε τὰ ἱερά κειμήλια ἡμεῖς τῆ πόλεως ἡμεῖς, ἐν οἷς καθ' ἑσθὴς ἱερατοῦς ὑπο ἰσχυριανῶ καὶ θεοδώρας πεμφθῆσιν ὡς δ' ἐν ἀπεκομίδη ταῦτα, τὰ ἱερατοῦ χόρθεος καὶ τῶν σὺ αὐτῶ πεμφθῆσιν πρὸς αὐτὸν ἀνεπυθάνετ μή τι ἕτερον ἐστ. τῶν δὲ τις ἐστὶν εἰωθότων ἀληθινῶς, φησὶ πρὸς τὸν χόρθω καὶ ἕτερος εἶναι κειμήλια ἀπὸ πρὸς τῶν πολιτῶν ἀπεκρύθη ἐναερίσθω ὄντων. ὑπελείπει ὁ χόρθεος μὴ ἡ δὲ γούρα κειμήλιον τῶν ἐπιφερομένων ἐστὶν ἕτερος ὁ πρὸς γαίης ὕλης, καὶ θεῶ καθ' ἑσθὴς ἀειχόσης, τὰ πανάγια λειψανα σεργίω τὰ ἀλλοθόρος μάρθεος, ἐν τινὶ τῶν ἐπιμνήμων σεργῶν κειμήλια δὲ δὲ γούρα ἡμῶν ἐστὶν. ἐπεὶ δὲ τῶν τῶν πειθῆς ὁ χόρθεος, τῆ πόλεως τὸν ὄλον ἐπαφῆκε σεργῶν, ἕσθης ἀνα τὸν ἀειβολὸν ἀσπίς ἀνεφάνη μυεῖα, ὑπεμαχῆσα τῆς πόλεως ὅπερ οἱ πεμφθῆσιν πρὸς χόρθεος θεοσάμθοι ἐπαίηκον. ἵο τε πρὸς τὸ θαυμάζοντες, τῶν τε ἕσθης δὲ πρὸς τὸν θαῦμα. καὶ δέσας, ἐ τῶν χερσιανῶν πρὸς ἀγάμεν, ἀπὸ πρὸς τὰ ὀκεία. ὄν καὶ φασὶν ἐν ταῖς τελευταῖς, τῆς θεῖας ἀξιοθῆναι παλιγε- νεσίας.